

DET KONGELIGE
OLJE- OG ENERGIDEPARTEMENT

Ifølge liste

Deres ref

Vår ref
16/614-

Dato
15. november 2019

Guleslettene vindkraftverk - Klager på godkjenning av detaljplan mv.

1. Innledning

Olje- og energidepartementet (heretter departementet) viser til vedtak fra Norges vassdrags- og energidirektorat (heretter NVE) om godkjenning av detaljplan og miljø-, transport og anleggsplan (MTA) for Guleslettene vindkraftverk av 24. juni 2018, der NVE også ga tillatelse til å øke installert effekt fra 195 til 197,4 MW og tillatelse til justering av grensene til planområdet.

NVE mottok fire klager på vedtaket av 24. juni 2018. NVE har vurdert klagen, men konkludert med at det ikke er kommet frem nye opplysninger som gir grunnlag for å endre eller omgjøre vedtaket av 24. juni 2018. Klagen ble derfor oversendt departementet til endelig avgjørelse ved NVEs brev av 16. november 2018.

I henhold til MTA-planen har tiltakshaver utarbeidet en tiltaksplan for drikkevann. NVE godkjente tiltaksplan for drikkevann for den delen som omfatter drikkevannsforsyningen for Sørgulen, i vedtak av 13. juli 2018. Vedtaket ble ikke påklaget. Tiltaksplanen for resten av drikkevannsforsyningen på Guleslettene ble godkjent av NVE 8. november 2018. NVE mottok fire klager på vedtaket. NVE fant ikke grunnlag for å endre eller omgjøre vedtaket av 8. november 2018, og oversendte klagesaken til departementet ved brev av 20. desember 2018.

Anmodninger om utsatt iverksetting

Stein Malkenes fremsatte i epost av 21. mars 2019 til departementet anmodning om utsatt iverksettelse etter forvaltningsloven § 42. Anmodningen ble ikke tatt til følge av departementet, jf. brev av 26. mars 2019.

Postadresse
Postboks 8148 Dep
0033 Oslo
postmottak@oed.dep.no

Kontoradresse
Akersgata 59
oed.dep.no

Telefon*
22 24 90 90
Org.nr.
977 161 630

Avdeling
Energi- og
vannressursavdelingen

Saksbehandler
Nina Helene von
Hirsch
22 24 63 52

NVE har tidligere også vurdert spørsmål om utsatt iverksettelse i både oversendelsesbrevet av 16. november 2018 og i oversendelsesbrevet av 20. desember 2018. NVE besluttet ikke å utsette iverksettelsen av vedtakene.

2. Bakgrunn

NVE ga den 8. oktober 2014 Guleslettene vindkraft AS (heretter GVAS) tillatelse til å bygge og drive Guleslettene vindkraftverk med tilhørende nettilknytning. Det ble gitt konsesjon til en samlet installert effekt på inntil 160 MW. Vedtaket ble påklaget. Departementet stadfestet NVEs vedtak i klagesaken av 11. november 2016, med blant annet tilleggskrav om for- og etterundersøkelser av fugletrekk.

I henhold til vilkår i anleggskonsesjonsvilkårene post 12 og 13, skal det utarbeides en detaljplan og MTA, som skal godkjennes av NVE før anleggsstart. NVE mottok detaljplan og MTA for Guleslettene vindkraftverk 23. mars 2018. NVE godkjente planene i vedtak av 24. juni 2018. Det fremgår av MTA at planene er utarbeidet i samråd med Flora og Bremanger kommuner og grunneiere/rettighetshavere, jf. krav i konsesjonen post 13.

GVAS søkte i 27. mai 2017 om å øke installert effekt i vindkraftverket til 195 MW. NVE ga tillatelse til økt installert effekt 15. juni 2017. Tiltakshaver søkte i brev av 22. august 2017 om tillatelse til å bygge en ny 4,2 km lang adkomstvei fra Sørgulen til planområdet. NVE ga tillatelse til ny adkomstvei i vedtak av 23. mars 2018. NVE har i vedtak av 24. juni 2018 også gitt tillatelse til å øke installert effekt til inntil 197,4 MW.

3. Klagene

Nedenfor har departementet sammenfattet hovedtrekkene i klagene på NVEs vedtak av 24. juni 2018 og NVEs vedtak av 8. november 2018.

Klager på NVEs vedtak av 24. juni 2018

Flora kommune påklaget NVEs vedtak av 24. juni 2018 i brev av 10. august 2018.

Kommunen påklaget ikke NVEs vedtak av 8. november 2018, der NVE godkjente tiltaksplan for drikkevann.

Kommunen viser i klagen til at en stor andel av vindturbinene i detaljplanleggingen er flyttet lenger sør og ut mot de mest eksponert toppene mot Florø, og mener dette er i strid med de forutsetninger som lå til grunn for kommunens positive tilslutning til vindkraftverket.

Kommunen skriver at en av de mest sentrale forutsetninger var at anlegget skulle unngå de mest utsatte toppene med størst visuell påvirkning mot Florø. Kommunen ber om i klagen at NVE ikke gir tillatelse til økt installert effekt, og at turbin T15 fjernes siden den ligger mest eksponert mot Florø.

Kommunen har vært tydelig på at nedbørfelt til Sagavatnet skulle bli skjermet for vindturbiner, og har bedt om at buffersonen uten anleggsvirksomhet, økes fra 100 til 200 meter, da vindkraftverket nå skal bygges med høyere turbiner.

Kommunen oppfordrer også NVE til å lytte til Mattilsynets faglige råd, og kreve ny permanent drikkevannsløsning for de tre private drikkevannskildene i Terdalsvassdraget før anleggsstart. En vurdering i etterkant vil lett kunne ende opp med uenighet om hva som ligger i begrepet betydelig forringet kvalitet. Kommunen ber NVE vurdere å flytte vindturbin T1 lenger bort fra lysløypa for å unngå overhengende fare for iskast. NVE bør vurdere iskastproblematikken grundigere. De lokalklimatiske forholdene på Guleslettene tilsier at dette ikke vil være et marginalt problem. NVE bes om å stille krav til «isregistrering» kommende vinter, for å få et bedre grunnlag til å utarbeide varslingsrutiner i neste runde.

Stein Malkenes (grunneier på gnr. 31 bnr. 3) påklaget NVEs vedtak av 24. juni 2018 i brev av 6. august 2018 og har også påklaget NVEs vedtak av 8. november 2018 i samlet klage fra Forum for Natur og Friluftsliv Sogn og Fjordane (FNF), Naturvernforbundet i Sogn og Fjordane (NVF) og Sogn og Fjordane Turlag (SFT) i brev av 29. november 2018.

Malkenes sier han ikke føler seg hørt i saken, og mener lokalsamfunn, grunneiere og naboer i vindkraftsaker i Norge er systematisk neglisjert av NVE.

Malkenes har sin eiendom i Terdalen, og er bekymret for drikkevannet i forbindelse med utbyggingen. Han mener risikoen for forurensning av drikkevannskilden er bagatellisert av utbygger. Han viser også til at Florø ikke har etablert en reserveløsning for drikkevannskilden Sagavatnet. Malkenes mener det ikke er tatt miljø- og landskapshensyn i den delen av MTA som gjelder for Terdalsvassdragets nedslagsfelt, og mener dette kan gjøres gjennom justeringer.

Malkenes etterlyser en miljøkartlegging av vassdraget. Han ber departementet om å gå inn i de miljøfaglige og forvaltningsmessige delene av saken og gjennomføre vurderinger og justeringer av foreslåtte tiltak i MTA basert på et faglig grunnlag. Han viser i denne forbindelse til departementets vurderinger i vedtak om avslag på å få bygge ut Gjengedalsvassdraget i Sogn og Fjordane av 16. mai 2018.

Malkenes ber om at vindturbin T15 blir fjernet helt eller flyttet til lokalitet utenfor nedbørsfeltet. Malkenes ber også om at T12, T13, T16, T17 og T24 med veier justeres ut av grenseområdet til nedbørsfeltet med god margin. Malkenes ber departementet om å forby tiltakshaver å bruke alle former for kjemikalier ved bygging og drift av anlegget, og at tiltakshaver kontinuerlig må dokumentere og rapportere om dette.

Malkenes ber departementet om å sørge for ny permanent løsning for drikkevannskilden hans, dersom ikke justeringer av plassering av vindturbiner med veier blir fulgt. Han mener løsningen med å frakte vann med båt dersom det skulle skje utslipp ikke er holdbar. Malkenes viser til trekkfuglobservasjoner i området og mener det må utarbeides en ny faglig gjennomgang og kartlegging av trekkfuglrutene vår og høst lengst øst i planområdet før videre anleggsstart i dette området.

Når det gjelder klageanførsler knyttet til klagen på NVEs godkjenningsvedtak av tiltaksplan for drikkevann, viser departementet til omtalen av klagen på dette vedtaket nedenfor.

For øvrig viser departementet til flere henvendelser fra Malkenes til departementet, som omhandler klagesakene.

La Naturen Leve (heretter LNL) påklaget NVEs vedtak i brev av 6. august 2018. LNL mener regelverk, praksis og alminnelige regler innen forvaltning, tøyes mer og mer i favør av utbygger og til ulempe for naturen og lokalsamfunnene. LNL mener at MTA-prosessen er dominert av korte svarfrister, så vel i høringsfasen som i klagefasen. Klagerunden var samtidig lagt midt i sommerferien. Klagerunden i konsesjonssaken var lagt til jul- og nyttår 2014-2015. LNL oppfordrer departementet til å bruke saken om Guleslettene vindkraftverk som arena for å gjennomføre en mer faglig og god forvaltningspraksis enn hva NVE har lagt fram ved sin godkjenning av MTA og detaljplan.

LNL viser til tidligere søknad om økt installert effekt fra 195 til 197,4 MW. LNL mener dette er brudd på konsesjonen. Departementet bør avvise NVEs godkjenning om økt installert effekt. LNL ber også om at vindturbin T15 med tilhørende vei blir fjernet.

LNL hevder NVE gjennomfører vedtak uten at det er foretatt miljøfaglige kartlegginger og vurderinger, eller at disse er påviselig feil og har omfattende mangler.

LNL oppfordrer departementet til å se nøye på hva NVE tillater når det gjelder drikkevannsproblematikken for Guleslettene vindkraftverk. LNL etterlyser at det blir tatt hensyn til alle bruksformål når det gjelder rent vann, ikke bare rent drikkevann. Temaet er ikke tilstrekkelig behandlet av NVE. LNL oppfordrer videre departementet om å sørge for at alle berørte parter får permanente drikkevannskilder og vannverk før anleggsstart, og at utbygger blir pålagt å bygge og vedlikeholde disse gjennom hele konsesjonsperioden.

Naturvernforbundet i Flora (NVF), Sogn og Fjordane Turlag (SFTL), Norsk ornitologisk forening (NOF) og Forum for Natur og Friluftsliv (FNF) (heretter NVF mfl.) har i brev av 6. august 2018 sendt inn felles klage på NVEs vedtak. NVF mfl. etterlyser faglige minimumskrav til fugleundersøkelser, og viser til Miljødirektoratets rapport om minimumskrav til fugleundersøkelser ved utbygging av vindkraftanlegg. NVF mfl. mener at utbyggingsplanen for Guleslettene vindkraftverk er kraftig endret siden konsesjonssøknaden, og mener anlegget potensielt kan gjøre vesentlige innhogg i trekkfuglbestander, særlig under nattetrekk. NVE må ha anledning til å stenge ned anlegget i perioder med mye fugletrekk vår og høst, dersom dette blir nødvendig. Vindkraftverkene langs norskekysten er ikke vurdert samlet med hensyn til fugletrekk i forbindelse med konsesjonsbehandling og behandling av miljø-, transport- og anleggsplaner. Dette arbeidet må starte snarest.

NVF mfl. vises til miljø-, transport- og anleggsplan kapittel 6.2.2, hvor det står at det skal vises varsomhet ved inngrep i og nær vann, myrer og fuktdrag, og de hevder tiltakshaver ikke har gjort dette ved å anlegge vei uten miljøsikring ut i Kupevatnet og dermed har forurenset hele vassdraget med mold og slam.

NVF mfl. anfører at planene er svært endret fra konsesjonssøknaden med tilhørende konsekvensutredning, og hevder at dersom nåværende utbyggingsløsning hadde blitt lagt til grunn ville dette gitt nei til prosjektet i bystyret i Flora kommune. NVF mfl. mener også departementets kommentarer til endelig konsesjonsvedtak når det gjelder friluftsliv har blitt verdiløst. Departementet må ta med deres innspill til samtlige endringer i prosjektet, siden oktober 2017. De viser til at dette er tatt med som underlagsdokument i NVEs saksbehandling og må legges ved denne klagen.

Tiltakshavers kommentarer til klagen på vedtaket av 24. juni 2018

Tiltakshaver har kommentert klagen i e-post av 22. august 2018 til NVE. GVAS ber NVE se bort fra mottatte klager, da de mener at det ikke foreligger nye momenter av vesentlig betydning, som ikke har vært vurdert tidligere.

Klager på NVEs vedtak av 8. november 2018

Vedtaket av 8. november 2018 om godkjenning av tiltaksplan for drikkevann for Guleslettene vindkraftverk er påklaget samlet av Forum for Natur og Friluftsliv Sogn og Fjordane (FNF), Naturvernforbundet i Sogn og Fjordane (NVF), Sogn og Fjordane Turlag (SFTL) og Stein Malkenes (heretter SFTL mfl.), i brev av 29. november 2018.

SFTL mfl. mener at oppdatert tiltaksplan av 10. oktober 2018 og presiseringene til planen av 5. oktober 2018, ikke har vært har vært gjenstand for høring. De viser til møte den 3. oktober 2018 med kommune, tiltakshaver, NVE og Stein Malkenes, og at oppdateringene kom etter dette møtet. De anfører også at NVEs forvaltningspraksis gir tiltakshaver tilgang til egen saksgang etter at frister er utløpt, og uten at de som er parter i saken er informert og uten at de har blitt hørt.

SFTL mfl. anfører at lokaldemokratiet er neglisjert, og viser til Flora kommunes ønske om buffersone på 200 meter rundt Sagavatnet. De klages videre på manglende prosedyre og konkretisering av samrådsinstituttet. De oppfordrer departementet til å definere samrådsprosessens innhold, prosedyre og ansvarsforhold og iverksette en reell samrådsrunde før videre vedtak fattes i saken.

SFTL mfl. klager på manglende prosedyre for tilsyn av anleggsarbeidet, og oppfordrer departementet til å utarbeide tilsynsprosedyre, inkludert sjekklister- og avviksdefinisjoner for det videre anleggs- og driftsarbeidet ved Guleslettene vindkraftverk. Klagerne mener at alle berørte parter bør inkluderes i tilsynet.

Klagerne ber departementet om å utgreie hvilke prosedyrer og bindende krav om økonomisk kompensasjon fra tiltakshaver, som vil tre i kraft når et offentlig eller privat vannverk blir dokumentert forurenset fra bygging og drift av Guleslettene vindkraftverk. Klagerne ber om at

Mattilsynet får ansvar for videre vannprøvetaking både i anleggs- og driftsfasen. Klagerne ber videre om at ordningen blir gjort kjent for alle andre norske kommuner og at ordningene blir fundert på forvaltningsprinsippet om at forurenser betaler, slik det gjennomføres på andre forvaltningsområder.

SFTL mfl. klager på mangelfull koordinering og rekkefølge i NVEs forvaltning og krever at anleggsarbeidet i en sone på 100 meter fra nedslagsfeltet stanses umiddelbart inntil departementet har fått realitetsbehandlet klagen.

SFTL mfl. klager endelig på uklar saksbehandling. Klagerne mener at vurderingene ikke er tilstrekkelig begrunnet og mangler faktagrunnlag. NVE oppfordres til å stramme opp saksbehandlingen.

Klagerne ber om at departementet krever at det installeres ny brønn for berørte i tilknytning til Terdalsvassdraget. SFTL mfl. krever at tiltakshaver må legge frem fullstendig oversikt over alle kjemikalier som skal brukes ved bygging og drift av vindkraftanlegget, med frist for oversendelse 5. desember 2018.

Tiltakshavers kommentarer til klagen på vedtaket av 8. november 2018

Klagen ble i epost av 5. desember 2018 fra NVE oversendt Guleslettene Vindkraft AS til uttalelse. Departementet viser i denne forbindelse til tiltakshavers kommentarer til klagen til NVE i brev av 13. desember 2018.

4. Departementets vurdering

4.1 Innledning

I anleggskonsesjonen til Guleslettene vindkraftverk er det i post 12 og 13 stilt vilkår om at det skal utarbeides detaljplan og MTA. Detaljplanen skal konkretisere utbyggingsplanene innenfor de rammene som er gitt i konsesjonen. Planen skal inneholde en teknisk beskrivelse av komponenter og installasjoner samt et kart som viser den nøyaktige plasseringen. Detaljplanen ligger til grunn for utarbeidelse av MTA-planen. MTA-planen skal beskrive hvordan anlegget skal bygges innenfor den konsesjonen som er gitt, og hvordan miljøhensyn som er kommet frem i konsesjonsprosessen, skal ivaretas. Planen skal omfatte anlegget og alle hjelpeanlegg som anleggsveier, masseuttak, massedeponier, riggplasser og utforming av tekniske inngrep. Dersom det har skjedd endringer i forhold til den utbyggingsplanen som ble lagt til grunn i konsekvensutredningene, skal det redegjøres for eventuelle endrede virkninger for miljø og samfunn.

Flere av klagen tar opp forhold som er vurdert tidligere i forbindelse med behandling av konsesjonssøknaden. Det vises i den forbindelse til departementets klagevedtak av 11. november 2016. Departementet presiserer at konsesjonen til vindkraftverket ligger fast. I departementets vedtak i klagesaken om konsesjon til Guleslettene ble det gjort en avveining av fordeler og ulemper ved utbyggingen, basert på et tilstrekkelig kunnskapsgrunnlag iht. forvaltningsloven § 17 og naturmangfoldloven § 8. I konsesjonsvedtakene ble prinsippene i naturmangfoldloven §§ 8-12 lagt til grunn i vurderingen, og fremgikk av beslutningen, jf. § 7.

Departementet viser til at dette kunnskapsgrunnlaget også ligger til grunn for behandling av MTA-plan og detaljplan.

Departementet vil i tråd med forvaltningsloven vurdere klageanførslene i den grad det er hensiktsmessig ut ifra sammenhengen, men understreker at det ikke er grunnlag for å vurdere alle innvendinger mot det forvaltningsskjønnet som ligger til grunn for NVEs vedtak av 24. juni 2018 om godkjenning av detaljplan og MTA og NVEs godkjenningsvedtak av tiltaksplan for drikkevann av 8. november 2018.

Klagene på NVEs godkjenning av henholdsvis detaljplan, MTA-plan og tiltaksplan for drikkevann omhandler i stor grad overlappende temaer, og departementet ser det som hensiktsmessig å behandle klageanførslene tematisk.

4.2 Vurdering av klagene

4.2.1. Saksbehandlingen

Flere av klagepartene klager på saksbehandlingen i forbindelse med detaljplan, MTA-plan og tiltaksplan for drikkevann. NVE viser til at parter og andre interesserte har hatt anledning til å uttale seg både i forbindelse med konsesjons- og planbehandlingen.

I forbindelse med utarbeidelse av detaljplan og MTA, har GVAS gjennomført flere informasjons- og samrådsmøter med berørte kommuner, organisasjoner og grunneiere. I møtene har selskapet orientert om planstatus, justeringer i planløsning, opplegg for anleggsgjennomføring og om arbeidet med MTA. GVAS har fått nyttige innspill til løsning for anleggsgjennomføring, problemstillinger som ønskes belyst og om tilretteleggingstiltak for friluftsliv.

Når det gjelder LNLs anførsler, viser departementet til at det fremgår av MTA-planen at den er utarbeidet i samråd med Flora og Bremanger kommuner og grunneiere/rettighetshavere, jf. konsesjonsvilkårene post 13. Det er avholdt flere møter med de berørte. Departementet mener at konsesjonsprosessen og detaljplanfasen er gjennomført i henhold til gjeldende lovverk, det være seg forvaltningsrettslig, energirettslig og etter plan- og bygningslovens regler om konsekvensutredninger. Departementet viser til klagevedtak av 11. november 2016, der kunnskapsgrunnlaget ble vurdert som tilstrekkelig etter naturmangfoldloven og forvaltningsloven. Behandlingen av detaljplan og MTA-plan bygger på dette kunnskapsgrunnlaget. Der det har skjedd vesentlige endringer, vil det kunne være behov for nye utredninger. Departementet viser til at detaljplan, MTA-plan og tiltaksplan for drikkevann er sendt på høring, og at berørte parter har hatt anledning til å uttale seg både i den sammenheng og gjennom klager på NVEs godkjenningsvedtak. Videre viser departementet til møter med NVE, tiltakshaver og berørte parter og kommuner, som er gjennomført før godkjenningsvedtakene er fattet.

Det fremgår av vilkåret i tiltaksplan for drikkevann at det er satt krav om at tiltak skal fastsettes i samarbeid med berørte parter og forelegges Mattilsynet for uttalelse. SFTL mfl. mener at vilkåret ikke er oppfylt, og oppfordrer departementet til å definere samrådsprosessens innhold, prosedyre og ansvarsforhold, og iverksette en reell samrådsrunde før videre vedtak i saken. SFTL mfl. viser også til vedtaket hvor det står at oppdatert tiltaksplan av 10. oktober 2018 har blitt oversendt fra GVAS til NVE og at denne, samt GVAS' presiseringer til planen knyttet til restriksjonssone og buffersone av 5. oktober 2018, ikke har vært gjenstand for høring. Oppdateringene kom etter møtet 3. oktober 2018 med kommune, tiltakshaver, NVE og Stein Malkenes.

NVE viser i kommentarene til klagen i oversendelsesbrevet av 20. desember 2018 til at endringene av 10. oktober kun innebar en oppdatering og ikke inneholdt nye opplysninger, som gjorde det nødvendig med ny høring/foreleggelse. Departementet har ingen kommentarer til NVEs vurdering, og som departementet slutter seg til NVE. Departementet vil peke på at partene i alle tilfeller fått ytterligere anledning til å uttale seg i tilknytning til departementets behandling av klagen på tiltaksplan for drikkevann.

I forbindelse med NVEs behandling av detaljplaner, er det i henhold til konsesjonsvilkårene post 15 om drikkevann krav om at avklaring av tiltak for å sikre drikkevannskildene skal skje i samarbeid med vannverkseier/berørte parter og Mattilsynet.

Departementet viser til at vilkåret i konsesjonen innebærer at fastsetting av tiltak skal skje i samarbeid med partene. Departementet konstaterer at partene har fått anledning til å uttale seg før behandlingen av MTA-plan og tiltaksplan for drikkevann, og partene skal ha fått seg forelagt relevante dokumenter og informasjon i anledning saken. Departementet bemerker at det ikke er krav om at partene og NVE skal oppnå enighet om hvilke tiltak som skal iverksettes. Departementet viser til at NVE, i klageoversendelsen av 20. desember 2018, har vurdert at tiltakshaver har tilrettelagt for samråd i tilstrekkelig grad. NVE har vektlagt at samtlige parter har fått anledning til å uttale seg til saken, og har lagt innkomne merknader til grunn i vurdering av tiltaksplanen. Departementet konstaterer at det er gjennomført møte mellom partene den 3. oktober 2018 i forbindelse med utforming av tiltaksplan for drikkevann, og at planene har vært forelagt partene. Det er også avholdt flere møter i forbindelse med utforming av MTA-plan. Departementet viser i denne forbindelse til oversikt over prosess i MTA-plan av 2018.

Departementet mener på dette grunnlag at NVEs saksbehandlingsprosess har vært i tråd med konsesjonens post 13 og 15.

Når det gjelder ytterligere klageanførsler knyttet til temaet saksbehandling og prosess viser departementet til NVEs vurderinger av klagen i oversendelsesbrev av 16. november 2018 og 20. desember 2018. Departementet slutter seg til disse vurderingene og konklusjonene som fremgår der.

4.2.2. Endret utbyggingsløsning

Flora kommune viser til at en stor andel av vindturbinene ble flyttet lenger sør i forbindelse med detaljplanleggingen, og ut mot de mest eksponert toppene mot Florø, noe kommunen ikke ønsker. I tillegg er turbinene høyere enn ved konsesjonstidspunktet, noe som øker synligheten. Kommunen har bedt om at den mest eksponerte vindturbinen, T15, fjernes.

NVF mfl. viser til at planene er svært endret fra konsesjonssøknaden med tilhørende konsekvensutredning, og mener at dersom nåværende utbyggingsløsning hadde blitt lagt til grunn ville dette gitt et nei til prosjektet i bystyret i Flora kommune. De mener også departementet må ta med deres innspill til samtlige endringer i prosjektet, siden oktober 2017 under klagebehandlingen her.

NVE viser til den raske teknologiutviklingen, og at det legges til rette for at best tilgjengelig teknologi kan nyttes for endelig utbyggingsløsning. NVE har vurdert endringene i type og plassering av turbiner og veier, og øvrige endringer til å være i tråd med konsesjonen. Når det gjelder økt installert effekt og justering av grensene til planområdet, har NVE vist til at dette er konsesjonspliktige endringer som er behandlet i medhold av energiloven § 3-1. Etter NVEs vurdering vil endret vindturbinetype og endrede turbinplasseringer først og fremst medføre endrede visuelle virkninger. NVE mener at økt synlighet for enkelte områder ikke er av et slikt omfang at vindturbiner skal tas ut av planene.

Søknad om økt installert effekt

LNL mener NVEs tillatelse til økt installert effekt fra 195 til 197,4 MW er et brudd på konsesjonen, og ber departementet om at dette vedtaket omgjøres. Klager ber også om at vindturbin T15 med tilhørende vei fjernes. Flora kommune ber også om at det ikke gis tillatelse til ytterligere installert effekt utover det som fra før av er konsesjonsgitt.

GVAS søkte i forbindelse med MTA-plan om konsesjon etter energiloven § 3-1 for økt installert effekt i vindkraftverket, samt en justering av planområdet. GVAS viser i søknaden til at med en økning i samlet installert effekt i vindparken fra 195 til 197,4 MW vil vindparken kunne bygges med 47 turbiner med 4,2 MW installert effekt. På denne måten mener GVAS at man oppnår en optimalisert ressursutnyttelsen innenfor planområdet. GVAS oppgir at justering av grensene for planområdet er utført for å oppnå samsvar med nye grenser for festetomter fastsatt av jordskifteretten, og at endringen innebærer en marginal reduksjon i arealet på om lag 30 da.

NVE har vist til at endret vindturbinetype medfører en økning av installert effekt med 2,4 MW. NVE har videre vist til at antall vindturbiner er tilsvarende det som er lagt til grunn i konsesjonssøknaden. Etter NVEs vurdering vil ikke økt installert effekt eller justering av grensene for planområdet medføre endrede virkninger for omgivelsene.

Departementet er enig med NVE i at en marginal økning av installert effekt ikke vil medføre nevneverdig endrede virkninger for omgivelsene. Departementet viser til at energiloven § 3-1, jf. § 1-2, oppstiller vilkår om at konsesjon kan meddeles dersom fordelene overstiger

ulempene. Departementet har vurdert klageanførslelene under den avveining som her er foretatt. Departementet legger avgjørende vekt på at den omsøkte endringen vil medføre en optimalisert ressursutnyttelse uten nevneverdige nye ulemper, og finner at vilkårene for å meddele konsesjon til endringen er oppfylt.

Når det gjelder LNLs krav om fjerning av vindturbin T15, viser departementet til omtalen under.

Endret utbyggingsløsning og forholdet til MTA-plan

Departementet bemerker at det har skjedd en utvikling av turbinteknologien med stadig høyere effekt i hver turbin de siste årene, og som har medført en økning av høyden på turbinene. Konsesjon til vindkraftverk gis til et nærmere geografisk avgrenset planområde og med en maksimal installert effekt. I tillegg settes det en rekke standardvilkår og også spesielle vilkår. Konsesjonen gis derfor ikke for en bestemt installert effekt for turbinene eller for et bestemt turbinantall. Plassering av turbinene fastsettes heller ikke endelig i konsesjonen. Med mindre det er satt begrensninger, er det derfor opp til konsesjonæren hvordan planområdet skal utnyttes innenfor rammene for maksimal installert effekt. Dersom anlegget avviker vesentlig fra det utbyggingsløsningen som ble lagt til grunn for konsekvensutredningene og konsesjonsbehandlingen, kan det imidlertid være behov for nye utredninger i detaljplanfasen. En vesentlig økning i turbindimensjoner er en endring som må løftes frem i MTA-planen, og det må vurderes hvilken betydning endringene har for miljø og samfunn.

Departementet viser til at konsekvensutredningene bygger på turbinstørrelser med navhøyde på 80 meter og rotordiameter på 90 meter, med en total høyde til vingespiss på 125 meter. Gjeldende detaljplan er basert på turbiner med navhøyde på 90 meter og rotordiameter på 136 meter, som gir en totalhøyde til vingespiss på 158 meter. I konsesjonssøknaden var det lagt til grunn en eksempelløsning på turbiner med navhøyde 70-100 meter og en rotordiameter på 80-120 meter. Fra det som er lagt til grunn i konsekvensutredningen og til de turbiner som MTA-planen bygger på, har totalhøyden økt med 33 meter (navhøyde har økt med 10 meter og rotordiameter er økt med 46 meter). Sammenliknet med det som var lagt til grunn i konsesjonssøknaden, er det en økning i rotordiameter med 16 meter. Departementet mener at disse endringene er av en slik karakter at konsekvensene for miljø og samfunn skal beskrives i MTA-planen, i tråd med NVEs veileder.

Departementet konstaterer at NVE har kommet til at endret vindturbinetype og endrede turbinplasseringer først og fremst medfører endrede visuelle virkninger. I MTA-planen er endringene av turbinenes størrelse ansett å medføre endrede visuelle konsekvenser, sammenliknet med det som var lagt til grunn i konsekvensutredningene.

Det fremgår av konsekvensutredningen at de visuelle konsekvensene vil gi stor negativ konsekvens. Dette ble også lagt til grunn i konsesjonsvedtaket. I MTA-planen er det lagt frem nye visualiseringer som er sammenliknet med de som var lagt til grunn i søknaden. Etter departementets vurdering er det visuelle inntrykket endret, men ikke i vesentlig grad. Med

bakgrunn i beskrivelser i MTA-planen, de nye visualiseringene som er fremlagt, og NVEs vurdering i godkjenningsvedtaket av 24. juni 2018, mener departementet at de visuelle konsekvensene av endrede turbinstørrelser og av turbinenes plasseringer, er tilstrekkelig beskrevet og vurdert. Departementet konstaterer at det også er gjort nye støy- og skyggekastberegninger.

Når det gjelder friluftsliv, viser departementet til at konsesjonsmyndighetene la til grunn at området har stor regional verdi for friluftsliv, og at tiltaket vil gi store virkninger for friluftsliv og urørt natur. Departementet la i klagevedtaket i konsesjonssaken til grunn at vindkraftverket vil gi store negative konsekvenser for friluftslivet, særlig ved Slettevarden og andre populære turmål i planområdet. Departementet konkluderte med at de negative virkningene på landskap, friluftsliv og inngrepsfrie områder likevel ikke var av et slikt omfang at de i seg selv oversteg fordelene ved Guleslettene vindkraftverk. Departementet kom til i vedtaket at de visuelle konsekvensene for kulturmiljøene i Botnane, Midtgulen og Ytrehus var av en noe større art. Sogn og Fjordane fylkeskommune forutsetter i sin høringsuttalelse til MTA-planen at det settes vilkår om avbøtende tiltak i form av fjerning av turbiner som er visuelt dominerende for kulturmiljøet og landskap i Botnane. Departementet bemerker for øvrig at fylkeskommunen ikke har påklaget NVEs godkjenningsvedtak av 24. juni 2018.

Departementet mener at økning av turbinstørrelse først og fremst vil være negativt for friluftsliv og kulturlandskap gjennom økt synlighet. Departementet legger til grunn at de økte visuelle konsekvensene som følge av de omsøkte endringene ikke vil påvirke den vurdering som konsesjonsvedtaket bygger på. Departementet konstaterer at de negative konsekvensene for friluftsliv og landskap fortsatt er store ved etablering av Guleslettene vindkraftverk.

Når det gjelder anførselene om manglende vurdering av endringer for fugletrekk, vises det departementets klagevedtak av 11. d.m. med godkjenning av etterundersøkelser for fugl. Departementet har i den forbindelse foretatt en presisering av vilkårene om etterundersøkelser og avbøtende tiltak for hele planområdet.

Når det gjelder endring av turbindimensjon, har departementet ovenfor kommet til at endringen først og fremst vil ha betydning for spørsmålet om visuelle ulemper, særlig knyttet til landskap og friluftsliv. At turbinene blir høyere og får et økt sveipeareal vil være til ytterligere ulempe for fugl isolert sett. Departementet konstaterer at den nord-vestlige delen av planområdet er tatt ut av planene, og at planområdet dermed er redusert i omfang.

Departementet la i klagevedtak av 11. november 2016 til grunn at vindkraftverket kan medføre risiko for kollisjon med trekkende fugl. Departementet kan ikke se at endringene av turbinstørrelsen medfører økte ulemper av betydning for trekkende fugl. Departementet viser for øvrig til vurderingene i konsesjonsvedtaket av 11. november 2016.

Flora kommune har klaget på at turbinplasseringene er endret, og er misfornøyd med plasseringene av høyere turbiner på de eksponerte toppene mot Flora. Kommunen mener T15 bør fjernes. NVE har ikke funnet grunnlag for å pålegge GVAS å fjerne T15. Departementet konstaterer at turbinplasseringene er endret i forhold til det som var vist i konsesjonssøknaden, men alle turbiner er plassert innenfor den opprinnelige plangrensen. I MTA-planen beskrives de viktigste forskjellene. Det fremgår der at området lengst nord rundt Botnanipa og Fossedalsegga nå er fritt for turbiner og vegger, mens turbinene er flyttet til områdene sør for Tverrdalsnipa og Slettevarden. GVAS begrunner disse endringene med nyere og bedre data om vindforhold og turbulens som ville ført til at flere av turbinene måtte stenges ned i lange perioder og gitt store produksjonstap og store belastninger på vindturbinene. De sørligste turbinene er plassert i områder med de beste vindressursene med sterk og stabil vind. GVAS viser til at vindparken blir mindre arealkrevende, og anslaget over årlig energiproduksjon har økt fra omlag 585 GWh til 700 GWh. GVAS har opplyst at selskapet under utviklingen av prosjektet sammen med turbinleverandørene har sett på muligheten for å flytte turbiner nordover og vekk fra Florø. På grunn av ugunstige vindforhold med blant annet mye turbulens i det nordlige området har det ikke vist seg aktuelt å plassere turbiner der. GVAS har opplyst at pr. i dag er turbin T15 beregnet til å bli en av de best produserende turbinene, og er svært viktig for prosjektets totale økonomi. Denne turbinen har også vært inkludert i beslutningsgrunnlaget for investeringsbeslutningen.

GVAS mener at T15 ikke er spesielt fremtredende, sett hen til de oppdaterte visualiseringene som er fremlagt. Det er vidt utsyn nordover fra Florø sentrum, og ved å fjerne T15, reduseres sektoren med synlige turbiner med 3,5 grader, til 13,8 grader. Det utgjør 5 % reduksjon i utsynsbredde der det er synlige turbiner. GVAS mener at konsekvensen av å flytte T15 i realiteten er å fjerne den med de konsekvenser det vil ha for prosjektets økonomi..

Departementet kan ikke se at plasseringen av turbiner og med økte dimensjoner har så negative konsekvenser for det visuelle inntrykket, at det skal settes vilkår om å fjerne eller flytte vindturbin T-15. Departementet peker på at GVAS nå har tilpasset plasseringer av turbinene ut ifra vind- og produksjonsforhold, og at konsesjonæren også har sett på alternative løsninger.

4.2.3 Drikkevann

Innledning

Flora kommune, Stein Malkenes, LNL og SFTL m.fl. har innvendinger til NVEs vurderinger av temaet drikkevann i godkjenningen av MTA-planen og tiltaksplan for drikkevann. Klagene er referert i punkt 3.

Buffersone og restriksjonssone - Sagavatnet

Departementet konstaterer at det i behandlingen av MTA-plan og tiltaksplan for drikkevann har vært uenighet om hvilke tiltak som må gjennomføres for å sikre drikkevannskildene. Ett av tiltakene har vært å innføre såkalt buffersone og restriksjonssone ved Sagavatnet. NVE har vist til at innspillene om buffersone og restriksjonssone i forbindelse med høring av MTA

og detaljplan og av tiltaksplan for drikkevann er vurdert i vedtakene. Det går frem av tiltaksplan for drikkevann at med buffersonen menes en avstandssone fra angitt grense for nedbørfeltet til Sagavatnet til planlagt senter for turbinpunkt. Hensikten med en slik buffersoner er å ta i betraktning usikkerheter i nøyaktig plassering av turbiner, samt størrelse og utforming av oppstillingsplasser ved turbinene. Buffersonen skal sørge for at det ikke etableres tiltak innenfor nedbørfeltet. Med restriksjonssone menes en sone der aktiviteter som kan medføre risiko for forurensing av drikkevannskilder skal begrenses, herunder påfylling og lagring av drivstoff, olje og kjemikalier. En restriksjonssone rundt Sagavatnet innebærer særlig strenge miljøkrav i anleggsfasen i en 200 meter sone fra grensen for nedbørfeltet.

Med bakgrunn i innspill fra Flora kommune, økte GVAS restriksjonssonen til 200 meter fra nedbørfeltet til Sagavatnet. GVAS viste for øvrig til at tiltak i form av restriksjoner innenfor denne sonen ville bli drøftet i forbindelse med tiltaksplanen for drikkevann. Tiltaksplan for drikkevann ble deretter godkjent av NVE, påklaget og oversendt departementet. Departementet viser i denne sammenheng til de tiltak som er fastlagt i tiltaksplanen.

Mattilsynet avd. Sunnfjord og Sogn kom i brev av 3. mai 2018 med innspill til MTA-planen. Med bakgrunn i installasjon av høyere vindturbiner fremgår det av innspillet at den avsatte buffersonen er for liten. Mattilsynet viser til potensiell fare for forurensing ved turbinhavari, velt og brann. Flora kommune har ikke en etablert reservedrikkevannskilde, og Mattilsynet har foreløpig ikke fattet vedtak overfor kommunen om dette. Tilsynet viser også til risiko for forurensning ved bruk av kjemikalier på vindturbinene i driftsperioden, som tilsier at buffersonen bør være større. Buffersonen bør utvides til sikring mot turbinvelt inn mot nedslagsfeltet. Mattilsynet presiserer i høringsuttalelse til tiltaksplanen for drikkevann at en 200 meters restriksjonssone er særs viktig for å sikre godt og trygt drikkevann til Florø bys befolkning.

Det fremgår av detaljplanen at det ikke vil etableres anlegg i form av veier, turbinplasseringer eller andre inngrep, i nedbørfeltet til Sagavatnet. GVAS har innført strenge bestemmelser for å unngå enhver aktivitet innenfor nedbørfeltet for Sagavatnet, og mener derfor at sikkerheten og tryggheten for drikkevannskilden blir tilfredsstillende ivaretatt med de strenge tiltakene som allerede foreligger. GVAS har påpekt at tårnet/generatoren på vindturbinen er på 90 meter høyde, og er innenfor buffersonen på 100 meter om et havari eventuelt skulle inntreffe. Selv om turbinbladene er høyere, bemerker GVAS at disse ikke inneholder kjemikalier som kan forurense grunnen. GVAS påpeker for øvrig at nærmeste turbin er om lag 700 meter fra drikkevannskilden.

NVE understreker at veier, turbiner og andre tiltak er planlagt utenfor nedbørfeltet til Sagavatnet. NVE finner at dette sammen med en tiltaksplan, vil være tilstrekkelig for å sikre at det ikke skjer uønskede hendelser, som kan forurense drikkevannskilden Sagavatnet i anlegg- og driftsperioden. NVE mener en buffersoner på 100 meter og en restriksjonssone på 200 meter, med tilhørende miljøkrav beskrevet i planen, i tilstrekkelig grad vil ivareta hensynet til drikkevannskilden Sagavatnet.

Departementet finner at de tiltakene som er bestemt i tiltaksplan for drikkevann og beredskapsplan i tilstrekkelig grad sikrer Sagavatnet som drikkevannskilde. Departementet slutter seg til NVEs pålegg om en buffersone på 100 meter og en restriksjonssone på 200. Departementet konstaterer at drikkevannsproblematikken rundt Sagavatnet er inngående vurdert. Departementet bemerker forøvrig at hverken Mattilsynet eller Flora kommune har påklaget vedtaket om godkjenning av tiltaksplanen for drikkevann.

Terdalsvassdraget

Klagerne, herunder Mattilsynet, krever at det installeres ny brønn for berørte i tilknytning til Terdalsvassdraget. Departementet viser til at NVE har vurdert kravet om ny permanent løsning i godkjenningsvedtaket av 8. november 2018. Det fremgår av vedtaket at dersom det skulle vise seg at tiltaket medfører betydelig forringet kvalitet av drikkevannet, vil NVE vurdere å sette krav om nye permanente løsninger. Departementet konstaterer at det i den gjennomførte ROS-analysen er anbefalt å etablere alternativ vannforsyning for de private vannkildene i Terdalen i anleggsperioden. Mattilsynet har i brev av 31. august 2018 kommet med innspill til tiltaksplanen. Mattilsynet viser til at forelagte analyseresultat viser at råvannet ikke er forurenset av kjemisk karakter, men at det som forventet, på grunn av beitedyr i området, er lavt pH-nivå og funn av relativt høye nivåer av indikatorbakterier. Med økt aktivitet av ulike slag, inne i eller i nærheten av tilsigsområdet til drikkevannskilder, vil det alltid oppstå fare for negativ innvirkning på vannkvaliteten. På denne bakgrunn mener Mattilsynet at det enten bør sørges for at Terdalselva ikke blir berørt, eller at det blir etablert permanent alternativ vannforsyning.

I detaljplanen går det frem at nærmeste turbinpunkt innenfor nedbørfeltet ligger om lag 3 km unna inntakene i Terdalselva. Foruten etablering av vei til turbinpunkter, etablering og drift av massetak og øvrige grunnarbeider som kan medføre partikkelavrenning til vassdraget, mener GVAS at eventuelle utslipp innenfor nedbørfeltet vil være knyttet til akutte hendelser. Av tiltaksplanen for drikkevann fremgår at det forventes at utslipp i forbindelse med eventuelle hendelser vil oppdages når hendelsen finner sted, og at man umiddelbart gjennom etablerte varslings- og beredskapsrutiner, vil kunne opprettholde sikker drikkevannsforsyning til beboere og brukere av Terdalselva dersom uønskede hendelser skulle inntreffe. Av planen fremgår det at det også vil være beredskap for drikkevannsforsyning til brukere i Terdalen mens det pågår anleggsarbeider innenfor nedbørfeltet. GVAS opplyser i planen at dette primært vil være i form av tilkjørt vann til drikkevannsformål, og at erstatningsvann til annen bruk (husholdning, husdyr mv.) vil være aktuelt i tilfelle et akutt utslipp av forurensning skulle nå frem til vanninntakene.

NVE viser til tiltakshavers kommentarer til klagen om at det i forkant av oppstart av anleggsarbeidet er gjennomført vannmålinger av de private drikkevannskildene, hvor også bakteriologiske verdier er målt selv om dette ikke er direkte anleggsrelatert. GVAS har gjort dette for å få en oversikt over kvaliteten på vannet før utbyggingen starter. Det er registrert bakteriologiske verdier ut over grenseverdiene i de eksisterende vannkildene, og at vannverkseierne vil bli informert om dette slik at de kan treffe nødvendige tiltak. NVE viser til

at resultatene fra vannmålinger i etterkant vil kunne benyttes for å vurdere hvorvidt drikkevannskildene eventuelt er forurenset under eller etter anleggsarbeidene. NVE vil legge disse resultatene til grunn, sammen med gjeldende grenseverdier for drikkevann, dersom det skulle oppstå spørsmål om forurensing av drikkevannskildene i etterkant.

NVE viser til at Norconsult har utført arbeidet med MTA, ROS-analysene og tiltaksplanen for drikkevann. Arbeidet er utført av en hydrolog og en miljøkjemiker. Norconsult er et av landets ledende selskaper innen fagfeltet. NVE har ingen merknader knyttet til fagkompetansen til utførende part.

Dersom det skulle vise seg at tiltaket medfører betydelig forringet kvalitet av drikkevannet, vil NVE vurdere å sette krav om nye permanente løsninger. NVE har presisert at det er tiltakshavers ansvar å sørge for rent drikkevann i både anleggs- og driftsfasen.

Departementet viser til tiltaksplan for drikkevannsforsyning, der det er beskrevet tiltak som skal sikre drikkevannskildene. I tiltaksplanen inngår også varslings- og beredskapsplan. Departementet konstaterer at drikkevannsproblematikken er inngående vurdert, og mener at tiltaksplanen samt varslings- og beredskapsplan ivaretar drikkevannsinteressene i tilstrekkelig grad. Departementet bemerker at hverken Mattilsynet eller Flora kommune har påklaget NVEs vedtak om godkjenning av tiltaksplanen for drikkevann.

Det fremgår av MTA-planen at tiltakshaver vil tilby erstatningsvann til de som har overflatevannforsyning i Terdalselva så lenge det pågår anleggsvirksomhet innenfor nedbørsfeltet. Departementet viser til at det vil bli tatt vannprøver før, under og etter anleggsperioden. Vannprøver vil dokumentere eventuelle avvik i vannkvaliteten.

Når det gjelder bruk av kjemikalier, viser departementet til NVEs gjennomgang og vurdering i godkjenningsvedtakene. NVE viser til at det i tiltaksplanen for drikkevann er referert til kjemikalier i forbindelse med restriksjonssonen rundt nedbørfeltgrensen til Sagavatnet. Restriksjonssonen vil være begrensende for særskilte aktiviteter, slik som påfylling og lagring av drivstoff, olje og kjemikalier. Når det gjelder hvilke prosedyrer som gjelder ved eventuell forurensning, peker departementet på at NVE tidligere har presisert at det er tiltakshavers ansvar å sørge for rent drikkevann i anleggs- og driftsfasen. Departementet har ingen ytterligere bemerkninger til dette.

Departementet kan på denne bakgrunn ikke se at det er grunnlag for å pålegge fjerning eller flytting av noen turbiner av hensyn til drikkevann. Departementet viser for øvrig til NVEs vurderinger av klagene i oversendelsesbrev av 16. november 2018 og 20. desember 2018. Departementet slutter seg til disse vurderingene og konklusjonene.

4.2.4 Iskast

Flora kommune ønsker å få flyttet turbin T1 lenger bort fra lysløypa for å unngå fare for iskast. Kommunen ber NVE vurdere iskastproblematikken grundigere, og om å stille krav til «isregistrering» kommende vinter for å få et bedre grunnlag til å utarbeide varslingsrutiner i neste runde.

Departementet viser til vilkår om ising og iskast i anleggskonsesjonen, og slutter seg til NVEs vurdering av hvordan dette vilkåret skal følges opp. Departementet kan ikke se at det er grunnlag for å flytte turbin T1.

4.2.5 Tilsyn

NVF mfl. viser til miljø-, transport- og anleggsplan kapittel 6.2.2, hvor det står at det skal vises varsomhet ved inngrep i og nær vann, myrer og fuktdrag. De hevder tiltakshaver har laget vei uten miljøsikring ut i Kupevatnet og dermed har forurenset hele vassdraget med mold og slam. Klagerne ber departementet instruere NVE om å følge opp tiltakshaver tett i anleggsfasen for å hindre flere brudd på MTA.

SFT mfl. klager på manglede prosedyre for tilsyn av anleggsarbeidet, og oppfordrer departementet til å utarbeide tilsynsprosedyrer, inkludert sjekkliste- og avviksdefinisjoner for det videre anleggs- og driftsarbeidet ved Guleslettene vindkraftverk. Klagerne mener at alle berørte parter bør inkluderes i tilsynet.

Departementet konstaterer at Fylkesmannen i Sogn og Fjordane har kommet til at det ikke er behov for utslippstillatelse for tiltakene. Departementet presiserer at Miljøtilsynet i NVE skal føre tilsyn med Guleslettene vindkraftverk i tråd med regelverket. Departementet forutsetter at tilsynet følger opp de spørsmål som her er reist om miljøsikring ved inngrep, herunder om tilsynsprosedyrer som påpekt av klagerne.

5. Konklusjon

Departementet har som klageinstans iht. forvaltningsloven gjennomgått klagerne anførsler og vurdert de spørsmål som anses relevante for å avgjøre klagesakene.

Departementet har ikke funnet grunnlag for å endre eller oppheve NVEs godkjenningsvedtak av 24. juni 2018 eller 8. november 2018.

MTA-plan og tiltaksplan for drikkevann er i tråd med de vilkår fastsatt i konsesjonen til Guleslettene vindkraftverk.

6. Vedtak

Klagene tas ikke til følge.

NVEs vedtak av 24. juni 2018 og vedtak av 8. november 2018 stadfestes.

Denne avgjørelsen er endelig og kan ikke påklages, jf. forvaltningsloven § 28 tredje ledd.

Med hilsen

Per Håkon Høisveen (e.f.)
ekspedisjonssjef

Trond Ulven Ingvaldsen
avdelingsdirektør

Dokumentet er elektronisk signert og har derfor ikke håndskrevne signaturer

Kopi

Mattilsynet
Norges vassdrags- og energidirektorat
Sogn og Fjordane fylkeskommune
Bremanger kommune
Fylkesmann i Vestland
Naturvernforbundet
Klima- og miljødepartementet

Adresseliste

Flora kommune
Forum for natur og friluftsliv Sogn og Fjordane
Guleslettene vindkraft AS
La Naturen Leve v/Karin Leonardsen
Naturvernforbundet Flora
Norsk ornitologisk forening
Sogn og Fjordane Turlag
Stein Faleide Malkenes